7/10/2026

Wnoszący (Wnoszący petycję):

Adresat petycji: Ministerstwo Sprawiedliwości Al. Ujazdowskie 11 00-950 Warszawa

PETYCJA

w interesie publicznym o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu naprawy instytucji skargi na czynności komornika, wprowadzenia obligatoryjnej dwuinstancyjności oraz zakazu dysponowania mieniem po dacie formalnego zakończenia egzekucji

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, niniejszym wnoszę o podjęcie przez Ministerstwo Sprawiedliwości prac legislacyjnych zmierzających do uchwalenia przepisów **naprawczych**, które zagwarantują **realną ochronę praw** dłużników i obywateli w postępowaniu egzekucyjnym oraz ukrócą praktykę nadużywania instytucji procesowych przez organy egzekucyjne.

I. OPIS KONKRETNEGO PRZYPADKU (UZASADNIENIE FAKTYCZNE)

Opisywany problem ma charakter głęboko systemowy, co jaskrawo uwidacznia się na tle konkretnego stanu faktycznego:

1. **Postępowanie egzekucyjne** prowadzone było przez komornika przy Sądzie Rejonowym . Kluczowym dokumentem w sprawie jest formalne postanowienie o zakończeniu postępowania egzekucyjnego, które nosi datę **1 sierpnia 2018 r.**
2. W dniu **17 września 2018 r.** Sąd Rejonowy w , pod przewodnictwem sędziego SSR (sygn. akt), wydał postanowienie oddalające skargę na czynności komornika. Skarga ta dotyczyła m.in. wadliwego i bezprawnego zajęcia wierzytelności w urzędzie skarbowym w ramach rzeczonego postępowania .
3. Pomimo upływu daty zakończenia egzekucji (1.08.2018 r.) oraz rozstrzygnięć sądowych omijających meritum problemu, **w kwietniu 2019 r.** (a więc wiele miesięcy po dacie zamknięcia egzekucji) **Naczelnik Urzędu Skarbowego dokonał dyspozycji mieniem** byłego dłużnika, powołując się wprost na nieistniejące lub zakończone już postępowanie egzekucyjne . Była to jedna z kilku operacji przeprowadzonych na majątku obywatela po dacie formalnego zakończenia egzekucji.
4. Opisana sytuacja obnażyła dramatyczną lukę prawną: organy państwowe (urzędy skarbowe, komornici) traktują zakończenie egzekucji lub skargę na czynności jako czystą fikcję biurokratyczną, dysponując majątkiem obywatela bez podstawy prawnej, podczas gdy instytucja skargi na czynności komornika nie stanowi realnej tamy dla takich bezprawnych działań.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SYSTEMOWYCH

Obecny kształt przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie egzekucji komórkowej rodzi trzy fundamentalne patologie:

1. **Iluzoryczność skargi na czynności komornika:** Instytucja ta w obecnej praktyce nie tworzy żadnej realnej ochrony przed bezprawnymi działaniami na majątku dłużników lub byłych dłużników. Staje się fasadowym środkiem odwoławczym, który nie tamuje skutków egzekucji w czasie, ani działań komornika na mieniu byłego dłużnika po zakończeniu egzekucji.
2. **Brak kontroli instancyjnej:** Postanowienia sądów I instancji (wydawane nierzadko jednoosobowo, jak w sprawie) w wielu aspektach egzekucyjnych są ostateczne lub pozbawione efektywnej drogi kontroli dwuinstancyjnej, co pozbawia obywateli prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez niezależny sąd wyższego rzędu.
3. **Bezkarność operacji po zakończeniu egzekucji:** Wydanie postanowienia o zakończeniu egzekucji (np. z datą 1 sierpnia 2018 r.) staje się martwym dokumentem, skoro organy administracji skarbowej i egzekucyjnej po tej dacie wciąż powołują się na to samo zakończone postępowanie, dokonując operacji na mieniu obywatela.

III. PROPOZYCJE KONKRETNYCH ZAPISÓW W NOWYM PRAWIE

W celu usunięcia powyższych patologii i zapewnienia konstytucyjnej ochrony własności oraz prawa do rzetelnego procesu, wnoszę o wprowadzenie do Kodeksu postępowania cywilnego (oraz ustaw ustrojowych o komornikach i urzędach skarbowych) następujących rozwiązań legislacyjnych:

Propozycja 1: Bezwzględny zakaz dysponowania mieniem po zamknięciu egzekucji

- **Projektowany przepis (np. art. 826 § 3 kpc):**
  „Z dniem uprawomocnienia się lub doręczenia postanowienia o zakończeniu bądź umorzeniu postępowania egzekucyjnego, wszelkie uprawnienia organu egzekucyjnego oraz instytucji współpracujących (w tym urzędów skarbowych, banków i podmiotów trzecich) do dokonywania jakichkolwiek operacji, blokad, zajęć lub dyspozycji na mieniu dłużnika w oparciu o numery referencyjne zamkniętego postępowania wygasają z mocy prawa. Jakakolwiek czynność egzekucyjna podjęta po dacie wskazanej w postanowieniu o zakończeniu egzekucji jest nieważna z mocy prawa i rodzi odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa."

Propozycja 2: Obligatoryjna dwuinstancyjność skargi na czynności komornika

- **Projektowany przepis (np. zmiana art. 767 kpc):**
  „Na każde postanowienie sądu rejonowego wydane w przedmiocie skargi na czynności komornika przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji (Sądu Okręgowego), niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia czy rodzaju czynności. Postępowanie w przedmiocie skargi na czynności komornika ma charakter dwuinstancyjny."

Propozycja 3: Skutek zawieszający i zabezpieczający skargi

- **Projektowany przepis (np. art. 767[4] kpc):**
  „Wniesienie skargi na czynności komornika, które dotyczą zajęcia praw lub wierzytelności w instytucjach publicznych (w tym w urzędach skarbowych), wstrzymuje wykonanie zaskarżonej czynności z mocy prawa do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd, chyba że sąd orzeknie inaczej w szczególnie uzasadnionych przypadkach."

IV. KLAUZULA SPRZECIWU WOBEC PUBLIKACJI DANYCH OSOBOWYCH

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach w zw. z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO), **niniejszym wyraźnie nie wyrażam zgody na publikację moich danych osobowych (imienia, nazwiska oraz adresu) w Biuletynie Informacji Publicznej ani w jakichkolwiek materiałach urzędowych czy powszechnie dostępnych wykazach publikowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości** w związku z wniesieniem niniejszej petycji.

V. PODSUMOWANIE

Opisany przypadek (sygn. akt SR w , egzekucja) dowodzi, że obecne mechanizmy prawne pozwalają na bezkarne dysponowanie mieniem obywatela po formalnym zakończeniu egzekucji, pozbawiając go przy tym realnej ochrony sądowej. Przyjęcie powyższych propozycji legislacyjnych przywróci zaufanie obywateli do państwa prawa i ukróci samowolę instytucji egzekucyjnych.

Wnoszę o potraktowanie niniejszej petycji z należytą powagą i podjęcie inicjatywy ustawodawczej w postulowanym kierunku.